

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2430

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Minskat missbruk av tunga mediciner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med förslag som syftar till ett minskat användande av tunga mediciner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av systemet för recept på mediciner och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förslag för en ökad kontroll av läkares förskrivning av tunga preparat och tillkännager detta för regeringen.

Minskad användning av tunga mediciner

Det är av största vikt att Sverige även fortsättningsvis håller fast vid en hård linje gentemot all form av narkotika och missbruk. Det gäller såväl illegala droger som receptfria eller receptbelagda mediciner. Faktum är att många människor idag dör som följd av omedvetna överdoseringar eller som följd av konsekvenserna av en felaktig användning av mediciner. Under 2012 var 53 % av alla narkotikadödsfall i USA relaterade till lagliga läkemedel och fler dör i landet som följd av överdoser än genom bilolyckor. Läkemedelsrelaterade dödsfall inbegriper för det mesta tyngre värktabletter och ångestdämpande medel som kan vara mycket farliga om de kombineras med alkohol eller andra läkemedel. Sammantaget står överdoser av olika kombinationer av läkemedel och alkohol för fler antal dödsfall i USA än heroin och kokain tillsammans.

Tyvärr ser Sverige ut att gå samma väg som USA gällande överanvändningen av mediciner, och amerikanska forskare vid folkhälsomyndigheten CDC har varnat Sverige för risken med att skriva ut för många värktabletter. Antalet sålda värktabletter hade i USA nämligen fyrdubblats på femton år, trots att smärtan egentligen ökat under samma tid bland befolkningen.

Läkemedelsverket har visat på en markant ökning av antalet överdoseringar på receptfria läkemedel, som allt oftare dessutom används vid självmordsförsök. Att det ser ut så säger en hel del om vikten av att vara vaksam när det kommer till läkemedel rent

generellt. Användandet av tunga preparat inom sjukvården, är redan idag omfattande och det är viktigt att vara medveten om hur vanebildande det kan vara när tunga läkemedel nyttjas. Det är också viktigt att veta vilka illegala droger som är jämförbara med den lagliga varianten för att förstå hur skadligt ett felaktigt användande av dem kan vara: opioider (exempelvis heroin), bensodiazepiner (exempelvis rohypnol) och stimulantia (exempelvis amfetamin). Antalet rättsmedicinskt undersökta dödsfall i Sverige som rapporteras som drogrelaterade har dessvärre ökat och den främsta orsaken till ökningen totalt sett är receptbelagda läkemedel (exempelvis opioiderna metadon, buprenorfin och fentanyl). Dessa stod enligt en ny mätning från Toxreg totalt sett för fler dödsfall än heroin i Sverige och Polismyndigheten har varnat för ett pillerflöde på gatan med ett eskalerande missbruk som följd. Riksdagen bör tydligt ta ställning mot denna trend för att förhindra en felaktig utveckling av tunga mediciner. Därför bör regeringen snarast återkomma med förslag som syftar till ett minskat användande och mer kontrollerad utskrivning av tunga mediciner som exempelvis psykofarmaka.

Översyn och ökad kontroll av receptbelagda mediciner

Drogmissbruk bör som sagt alltid bekämpas, vare sig det rör sig om illegala droger eller läkemedel som hamnat i fel händer. Dessvärre ser vi idag en omfattande utskrivning av narkotikaklassade läkemedel samt en påtaglig vidareförsäljning av legala läkemedel på den svarta marknaden. Bland annat har vi sett hur det sker ett betydande läckage från läkemedelsassisterade behandlingar, av exempelvis buprenorfin (subutex), till en sekundär, och illegal, marknad. Hela två tredjedelar av tillfrågade som fått en sådan behandling har vid något tillfälle överlåtit narkotikaklassade läkemedel till en obehörig person.

Vi vet likaså att en stor del av de narkotikaklassade tabletter som säljs i Sverige råkar vara utskrivna på recept av svenska läkare och det är i många fall lätt för en drogberoende att gå till olika läkare med påhittade historier för att få ett önskvärt preparat utskrivet. Av den anledningen är det oerhört viktigt att det sker bättre kontroller av läkares förskrivning av narkotika, men även att regeringen vidtar åtgärder för att försvåra för dessa att få tillgång till preparat som skadar såväl brukarna som samhället.

I vissa fall kan de brister i hanteringen som vi ser idag handla om ett fåtal läkare som skriver ut en stor andel av de preparat som hamnar på den svarta marknaden. Dock visar statistiken på att utvecklingen generellt går åt fel håll, vilket tyder på brister i systemet.

Regeringen bör göra en översyn av systemet med utskrivning av narkotikaklassade preparat samt återkomma med förslag som möjliggör en ökad kontroll av läkares förskrivning av tunga preparat.

Markus Wiechel (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Jeff Ahl (SD)